
Sastamalan kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024

KHALL 31.03.2025 § 69

Kuntalain (410/2015 § 113) mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kuntalain (410/2015) 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa konsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä olemassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Sastamalan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös on laadittu kuntalain säännösten ja niiden nojalla annettujen ohjeiden ja suositusten mukaisesti. Tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa on

kuvattu kaupungin yleistä toimintaympäristöä ja taloutta sekä analysoitu kaupungin taloudellista asemaa ja tulevaa kehitystä.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tiedot sisältyvät koko kaupungin tilinpäätöslukuihin. Liikelaitos on laatinut oman tilinpäätöksensä, joka sisältyy tasekirjan lukuun *"Eriytetyt tilinpäätökset"*.

Sastamalan kaupungin talous säilyi tilikauden tuloksella mitattuna viidettä vuotta peräkkäin ylijäämäisenä ja vakaana. Vuoden 2024 tuloslaskelman mukainen ulkoinen toimintakate eli käyttötalouden nettomenot ovat -53,2 milj. euroa (-52,6 milj. euroa vuonna 2023). Toimintakate on kasvanut -0,6 milj. euroa vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna.

Vuosikate 15,6 milj. euroa (18,3 milj. euroa v. 2023) kattaa -11,3 milj. euron poistot ja arvonalentumiset, joten tilikauden tulos on 4,3 milj. euroa positiivinen (9,5 milj. euroa v. 2023). Tuloksenkäsittelyerien jälkeen tuloslaskelma on 4,7 milj. euroa ylijäämäinen (5,8 milj. euroa v. 2023).

Vuoden 2024 investointien omahankintameno oli -21,9 milj. euroa (ed. vuonna -14,0 milj. euroa). Investointien tulorahoitusprosentiksi muodostui 71 (132 prosenttia vuonna 2023) eli investointeja jouduttiin rahoittamaan osittain lainalla. Toiminnan ja investointien rahavirta oli -6 milj. euroa negatiivinen. Kaupungin kokonaislainamäärä oli vuoden lopussa 62,4 milj. euroa eli 2 662 euroa/asukas. Lainamäärä kasvoi 10 milj. eurolla vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden (lainat v. 2023 52,4 milj. euroa ja 2 228 euroa/asukas). Manner-Suomen kuntien asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden 2024 lopussa ennakkollisten tilinpäätöstietojen mukaan 3 380 euroa/asukas, joten Sastamalan lainamäärä on alle kuntien keskiarvon.

Kaupungin kassavarat olivat vuoden 2024 lopussa peräti 34,3 milj. euroa, jolloin kassan riittävyys oli 108 päivää. Kaupungin maksuvalmius oli näin ollen erittäin hyvällä tasolla vuoden lopussa.

Kaupungin ja liikelaitosten taseen loppusumma on 208,8 milj. euroa (ed. vuonna 194,4 milj. euroa). Taseen loppusumma kasvoi 14,4 milj. euroa vuoden takaisesta. Suurin muutos tapahtui aineellisten hyödykkeiden erässä, mikä kasvoi 10,5 milj. euroa. Rakennusten tasearvo kasvoi 3,5 milj. euroa, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden 3,7 milj. euroa sekä keskeneräisten hankintojen 3,0 milj. euroa vuoden 2023 lopun tilanteesta.

Sastamalan kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukainen taseen ylijäämä on emokaupungin osalta 42,7 milj. euroa (38,0 milj. euroa vuonna 2023).

Sastamalan konsernikokonaisuuteen kuului vuoden 2024 lopulla emokaupungin ja Sastamalan Vesi liikelaitoksen lisäksi 5 tytäryhtiötä, 2 kuntayhtymää ja 8 osakkuusyhtiötä.

Konsernitaseen loppusumma vuonna 2024 oli 237,6 milj. euroa (225,2 milj. euroa vuonna 2023). Konsernitaseeseen kertynyt ylijäämä oli 65,8 milj. euroa (60,9 milj. euroa vuonna 2023). Konsernilainojen määrä oli 73,4 milj. euroa eli 3 129 euroa/asukas (64,8 milj. euroa eli 2 754 euroa/asukas vuonna 2023).

Talousarviopoikkeamat, käyttötalousosa:

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha eli toimintakate ylityy maankäytön, kaupungin yhteisten erien (sisältäen erikseen sitovaksi määritellyn maanmyyntivoittojen alituksen), lukiokoulutuksen, elämänlaadun sekä Sastamala Vesi liikelaitoksen vastuualueiden osalta. Ylitykset/alitukset muutettuun talousarvioon nähden ovat seuraavat:

- maankäyttö, nettoylitys 7 967,04 euroa (+0,7 %)
- kaupungin yhteiset erät, nettoylitys 15 120,31 euroa (+12,4 %), sisältäen erikseen vastuualueella sitovaksi määritellyt maanmyyntivoitot, joiden nettoylitys/tuloarvion alitus 227 485,94 euroa (toteuma 24,2 %, määräraha MTA 300 000 euroa)
- lukiokoulutus, nettoylitys 16 666,49 euroa (+0,6 %)
- elämänlaatu, nettoylitys 64 363,66 euroa (+0,9 %)
- Sastamalan vesi liikelaitos, nettoylitys 386 073,15 euroa (tilikauden tulos sitova taso, MTA tilikauden tulos 0 euroa)

Edellä mainitut vastuualueiden ylitykset eivät ole olennaisia Vesi liikelaitosta lukuun ottamatta. Sastamalan Vesi liikelaitoksen määrärahaylityksen syynä oli erittäin sateisen vuoden aiheuttama runsas huleveden määrä jätevesijärjestelmässä, mikä aiheutti jätevesien käsittelykustannusten huomattavan suuren nousun. Jäteveden käsittelykustannukset ylittivät talousarvion noin 325 000 eurolla, minkä lisäksi palkkakustannusten ylitys johtuu suurelta osin päivystysluonteisten tehtävien lisääntymisestä.

Kokonaisuutena emokaupungin toimintakate toteutui kuitenkin 1,5 milj. euroa budjetoitua parempana.

Talousarviopoikkeamat, investointiosa:

Talousarviopoikkeamat (muutettu talousarvio, nettoinvestoinnit) talousarvion investointiosan sitovuustasolla:

- yhdyskuntatekniikan investoinnit ylittivät talousarvion 56 000 eurolla (toteuma -2 961 000 euroa, MTA -2 905 000, +1,9 %).
- Sastamalan Vesi liikelaitoksen investoinnit ylittivät talousarvion 282 000 eurolla (toteuma -2 477 000 euroa, MTA -2 195 000, +12,8 %).

Vesi liikelaitoksen investointimenojen ylityksen syinä ovat muun muassa Kolisevantien vesijohdon saneeraus, jolle ei ollut vuodelle 2024 määrärahaa. Vesijohdossa oli ollut useita vuotoja lyhyellä aikavälillä, joten saneeraus päätettiin toteuttaa, jotta käyttötaloutta rasittavat korjaukset saadaan loppumaan. Määrärahaylityksiä

aiheutui myös jäteveden pumppaamoiden automaatiosta löytyneen tietoturvariskin poistamisesta. Saneeraus koski 75 jäteveden pumppaamon tiedonsiirtolaitteiden uusintaa asennuksineen ja ohjelmointineen.

Nettoinvestoinnit alittivat kuitenkin kokonaisuutena koko kaupungin tasolla 997 000 eurolla muutetun talousarvion.

Liitteenä olevassa tilinpäätöskirjassa on kuvattu talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset vuonna 2024. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on laadittu Sastamalan kaupungin voimassa olevan kuntastrategian pohjalta. Lisäksi tilinpäätöskirjassa on esitetty kaupungin tytäryhtiöiden tuloslaskelmat sekä yhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset. Liitteenä myös henkilöstökertomus vuodelta 2024.

Toimivallan peruste kuntalaki 113-115 §

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. esittää valtuustolle tilikauden ylijäämäisen tuloksen 4 283 491,53 euroa käsittelyä seuraavasti:

- investointivaroja puretaan yhteensä 2 000 000,00 euroa (Mouhijärven yhteiskoulu)
- tehdään em. mainittuun investointiin kohdistuva poistoeron lisäys 2 000 000,00 euroa
- aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 384 928,90 euroa
- tilikauden ylijäämä 4 668 420,43 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille

2. esittää valtuustolle, että esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset hyväksytään

3. oikeuttaa konsernihallintoa tekemään tilinpäätökseen tilintarkastusvaiheessa esille tulevia teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä

4. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2024, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi

5. hyväksyä ja valtuuttaa kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle tilintarkastuksen yhteydessä

6. merkitä henkilöstökertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi ja saattaa sen edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 040 0788 820

TARKLTK 09.05.2025 § 44
66/02.06.01.03/2025

Kuntalain mukaan tilintarkastajan annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 31.3.2025 § 69 tilinpäätöksen ja henkilöstökertomuksen ja saattoi ne tarkastuslautakunnalle ja kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 87 §, Kuntalaki 125 §

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta saattaa tilintarkastajan antaman tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi ja päättää tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää valtuustolle,
- että tilinpäätös 1.1.-31.12.2024 hyväksytään ja
- että kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.